

Feladat: Egy edényt kell elmosnunk, ehhez 50 ml víz áll rendelkezésünkre. Kezdetben 1 ml szennyeződés található benne. A tisztítás úgy történik, hogy valamennyi vizet beleöntünk, az egyenletesen elkeveredik a benne lévő folyadékkal, majd kiöntjük, és a keverékből 1 ml benne marad. A cél az, hogy a kezdeti szennyeződés minél kisebb része maradjon az edényben. Használjuk ki minél jobban at 50 ml vizet.

Megoldás:

Öntsünk hozzá n -szer x_1, x_2, \dots, x_n vizet, ekkor $\sum_{i=1}^n x_i = 50$. Egy alkalommal a

szennyezettség mértéke $\frac{1}{1+x_i}$ -szeresére változik, így n lépés után a koncentrátságot a

$\prod_{i=1}^n \frac{1}{1+x_i} = \frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)}$ szorzat írja le. Írjuk fel a számtani-mértani közép közti

egyenlőtlenséget n db $\frac{1}{1+x_i}$ -re:

$$\sqrt[n]{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \leq \frac{\sum_{i=1}^n (1+x_i)}{n} = \frac{\sum_{i=1}^n 1 + \sum_{i=1}^n x_i}{n} = \frac{n+50}{n}$$

\Leftrightarrow

$$\prod_{i=1}^n (1+x_i) \leq \left(\frac{n+50}{n}\right)^n$$

$\frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)}$ minimális, ha $\prod_{i=1}^n (1+x_i)$ maximális. Mivel az n lépésszám nem meghatározott,

ehhez a maximumhoz csak tetszőlegesen közel kerülhetünk, de el nem érhetjük:

$$\prod_{i=1}^n (1+x_i) \leq \left(\frac{n+50}{n}\right)^n = \left(1+\frac{50}{n}\right)^n \rightarrow e^{50}.$$

Ez éppen azt jelenti, hogy $\frac{1}{\prod_{i=1}^n (1+x_i)} \geq \frac{1}{\left(1+\frac{50}{n}\right)^n} \rightarrow \frac{1}{e^{50}}$.

Tehát a minimum szennyezettség, amit megközelíthetünk: $\frac{1}{e^{50}}$. A kapott eredményből az is látszik, hogy ez akkor közelíthető, ha minél több lépésben adunk hozzá vizet (n nagy), és hogy minden lépésben azonos mennyiségű vizet kell hozzáadni. \square